

VINARÁČEK

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ OBCE VINARY

Vydání 4/2017, zima 2017/18

Obec Vinary, Vinary 67, 538 63 Chroustovice

469 674 261

www.obecvinary.cz

obec.vinary@tiscali.cz

Milí čtenáři,

zdravím Vás na začátku nového roku. Pomalu v nás doznívá vánoční atmosféra, na vánoční svátky Vám jistě zůstala spousta krásných vzpomínek. Věřím, že jste volné chvíle strávili v kruhu svých nejbližších, v pohodě a příjemné náladě, odpočli jste si od každodenních povinností a starostí a třeba i zhodnotili předchozí rok a dali si nějaké to předsevzetí do roku nového.

V letošním roce si připomeneme výročí 100 let od vzniku Československa, ale ve Vinarech nás čeká ještě jedno významné jubileum, a to 130 let od vzniku Sboru dobrovolných hasičů ve Vinarech. O oslavách Vás budeme informovat v příštím vydání.

V aktuálním čísle Vinaráčku se mimo jiné ohlédneme za předvánočními akcemi, budeme Vás informovat o placení místních poplatků, o Tříkrálové sbírce, pozveme Vás na volby prezidenta České republiky a na zajímavou akci – čtení z dosud nevydané sbírky pověstí z obcí Vysokomýtska, které proběhne v naší obecní knihovně. Nechybí ani rubrika Z kroniky obce Vinary, článek z oblasti preventivně výchovné činnosti a první pomoci. Také se dozvíte, jak strávili závěr roku 2017 naši mladí hasiči, a pozveme Vás na dětský karneval a hasičský ples.

Děkuji Vám všem, kteří jakkoli přispíváte k tomu, aby se nám ve Vinarech příjemně žilo, podílíte se na společenském životu obce, staráte se o veřejná prostranství apod. Za spolupráci děkuji zejména zastupitelům, paní účetní, členům výborů, členkám Sboru pro občanské záležitosti a v neposlední řadě členům Sboru dobrovolných hasičů i ostatním aktivním občanům. Velmi si Vaši pomoci vážím.

Přeji Vám pohodový vstup do nového roku, ať Vám vyjdou všechny Vaše plány a předsevzetí a ať je letošní rok pro nás všechny rokem úspěšným, klidným a plným příjemných událostí.

Pavína Šrůtová, starostka

O čem jednalo zastupitelstvo 14.12.2017

Usnesení č. 01/05/2017

ZO Vinary schvaluje vyrovnaný rozpočet obce Vinary na r. 2018 ve výši 1 963 500 Kč.

Usnesení č. 02/05/2017

ZO Vinary schvaluje vyrovnaný střednědobý výhled rozpočtu obce na r. 2019 ve výši 1 691 tis. a na r. 2020 ve výši 1 741 tis. Kč.

Usnesení č. 03/05/2017

ZO Vinary schvaluje likvidační komisi k inventurám.

Usnesení č. 04/05/2017

ZO Vinary schvaluje rozpočet hospodaření v obecních lesích na r. 2018.

Usnesení č. 05/05/2017

ZO Vinary schvaluje změny v odměňování neuvolněných zastupitelů obce od 1.1.2018 v souladu s nařízením vlády č. 318/2017.

Usnesení č. 06/05/2017

ZO Vinary schvaluje dodatek č. 10 ke smlouvě č. S/05001085/05600155/001/2008 na zajištění odvozu a uložení tuhého komunálního odpadu mezi společností AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o. a obcí Vinary.

Usnesení č. 07/05/2017

ZO Vinary schvaluje poskytnutí daru SDH Vinary ve výši 30 tis. Kč jako příspěvek na vybavení a činnost spolku v letošním roce a pověřuje starostku vyhotovením a podpisem darovací smlouvy.

Usnesení č. 08/05/2017

ZO Vinary schvaluje odměnu účetní obce.

Dále zastupitelstvo obce Vinary bere na vědomí:

- a) zprávu o hospodaření obce k 30. 11. 2017
- b) plán inventur za r. 2017
- c) zprávu o hospodaření v obecních lesích v r. 2017
- d) zprávu o provedených rozpočtových opatřeních
- e) informace starostky

Další informace z naší obce

V listopadu byly dokončeny terénní úpravy v sadu Na Lohůvku. Úpravy spočívaly ve vybudování přístupových pěšin k hůře dostupným ovocným stromům a prvkům vybavenosti, které byly v sadu umístěny v r. 2016. V loňském roce jsme na terénní úpravy a doplnění mobiliáře, které spočívalo v zakoupení 1 lavičky, 2 odpadkových košů a 2 posilovacích strojů, obdrželi dotaci z Mikroregionu Vysokomýtsko, který získal dotaci pro členské obce z Programu rozvoje venkova Pardubického kraje. Dotace ve výši 38 250 Kč pokryla 46,5 % nákladů, celkové náklady činily 82 321 Kč.

V prosinci byla dokončena oprava posledního úseku chodníků v naší obci, a to od pomníku padlým směrem k obecnímu úřadu. Práce v celkové hodnotě 362 227 Kč provedla firma PSK s.r.o. Choceň. Akce byla spolufinancována z rozpočtu Pardubického kraje v rámci Programu obnovy venkova částkou 140 tis. Kč. Práce spočívaly ve výměně obrubníků a novém vydláždění plochy zámkovou dlažbou, chodník byl rozšířen a na obou koncích prodloužen. Práce přispěly ke zvýšení bezpečnosti chodců v centrální části naší obce.

Předvánoční společenské akce

Rozsvícení vánočního stroměčku

Na první adventní neděli 3. prosince jsme se sešli u obecního vánočního stromku u zvoničky. Při rozsvícení nechyběla ochutnávka vánočního cukroví a svařáku. Děti celou akci doprovodily zpěvem koled.

Předvánoční posezení s důchodci

Při tradičním předvánočním posezení letos na netradičním místě – ve vánočně vyzdobené obecní hospodě nechybělo ani vystoupení dětí s vánočními písničkami a básničkami. Pozvání na posezení, které se konalo v sobotu 9. prosince odpoledne, přijalo více než 20 z našich nejstarších spoluobčanů. Strávili pak několik hodin v příjemné společnosti svých sousedů a známých u chutného občerstvení, které pro ně připravili zastupitelky a členky Sboru pro občanské záležitosti.

Vánoční ples

Již třetím rokem jsme také uspořádali Vánoční ples, tentokrát v sobotu 9. prosince. Hudbu zajistila VIVA MUSIC, o předtančení se postaral taneční klub Bohémia Chrast. Nechyběla ani bohatá tombola.

Významné životní jubileum oslaví:

v lednu: Zdeněk Duchoslav – 50 let

v březnu: Zdeňka Slúková – 86 let

Josef Dachovský – 81 let

František Kubík – 70 let

Jubilantům přejeme pevné zdraví, spoustu štěstí, spokojenosti a životního elánu.

Místní poplatky na r. 2018

POPLATEK ZA ODPADY

Výše poplatku za svoz odpadu se pro rok 2018 nemění.

Základní sazba poplatku za svoz odpadu činí 500 Kč na jednu osobu trvale bydlící v obci Vinary a 500 Kč za stavbu, ve které není hlášena k pobytu žádná osoba.

Snížená sazba poplatku činí 250 Kč a platí pro:

- nezaopatřené dítě, které v r. 2018 nedovrší 15 let,
- nezaopatřené dítě, které se nepřetržitě připravuje na výkon budoucího povolání (je třeba doložit potvrzením ze školy), a v r. 2018 nedovrší 26 let, a
- poplatníka, který v r. 2018 dovrší věku 75 a více let.

Poplatek je splatný jednorázově **do 31. března 2018** nebo ve dvou stejných splátkách (do 31. 3. 2018 a 30. 9. 2018). Uhradit ho můžete na OÚ v úředních hodinách (úterý 17-19) nebo bezhotovostním převodem na účet u České spořitelny č. 1145306339/0800, jako variabilní symbol uveďte číslo popisné Vašeho domu.

Více viz. Obecně závazná vyhláška obce Vinary č. 3/2015 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

POPLATEK ZE PSŮ

Poplatek ze psa platí držitel psa, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na územním obvodu obce Vinary. Sazba poplatku činí **80 Kč** za jednoho psa. U druhého a každého dalšího psa téhož držitele je sazba poplatku **120 Kč**.

Poplatek je splatný nejpozději **do 28. února 2018**, uhradit ho můžete na OÚ v úředních hodinách (úterý 17-19) nebo bezhotovostním převodem na účet u České spořitelny č. 1145306339/0800, jako variabilní symbol uveďte číslo popisné Vašeho domu.

Více viz. Obecně závazná vyhláška obce Vinary č. 2/2011 o místním poplatku ze psů.

Děkujeme Vám za včasné uhrazení místních poplatků.

Tříkrálová sbírka

Začátkem ledna tradičně vyrazí do ulic tříkrálovi koledníci s novoročním přáním a také s prosbou o příspěvek na pomoc nemocným a potřebným. Začněte s nimi nový rok dobrým skutkem!

Dobročinnou Tříkrálovou sbírku pořádá Charita Česká republika v době od 1. do 14. ledna 2018 již poosmnácté. V našich regionech budou tři králové koledovat nejvíce v době od 5. do 7. ledna. Do sbírky se zapojí tisíce dobrovolníků. Koledníci Charity budou vybírat finanční příspěvky do úředně zapečetěné pokladničky opatřené charitním logem a obdarovávat dárce drobnou pozorností – cukříky a kalendáříky.

Kromě příspěvků do pokladniček je možné také zaslat dárcovskou SMS ve tvaru DMS KOLEDA 30 na číslo 87 777 nebo dar na účet Tříkrálové sbírky číslo 66008822/0800, vedený u České spořitelny, VS 777.

V roce 2017 se vydalo koledovat více než šedesát tisíc dobrovolníků, kteří získali na pomoc lidem v nouzi přes sto milionů korun. Výtěžek letošní sbírky je opět určen na pomoc seniorům, lidem bez domova, matkám s dětmi v tísní nebo rodinám v tíživé situaci.

Výnos sbírky pomůže po celé České republice. Klíč k rozdělení vybraných peněz je následující:

- 65 % využije Charita přímo v dotyčné obci nebo okolí
- 15 % poputuje na charitní projekty na diecézní úrovni
- 5 % věnuje na celostátní projekty
- 10 % výnosu pomůže v zahraničí
- a zbylých 5 % pokryje režii sbírky.

hk.caritas.cz, www.trikralovasbirka.cz

**Ve Vinarech budou Tři králové koledovat
v sobotu 6. ledna.**

Z kroniky obce Vinary

Požár

Dne 29. března 1888 o 1. a ½ hodině ráno vypukl oheň v čís. 6 u Františka Rázka na obci a zničil 6 chalup a dva kusy hovězího dobytka a jedno prase. A sice čís. 50 Majdaleny Pekařovy, dále čís. 49 Josefa Doskočila, čís. 6 Frant. Rázka, čís. 46 V. Hruša, čís. 33 V. Hruša a čís. 42 - Horák. V těchto 6ti číslech bydlelo 17 familií.

Vzdor tomu, že k požáru dostavila se zdejší stříkačka a sbor dob. hasičů z Radhoště, nebylo možné pro veliké povětří dobytek ten zachrániti, tím méně oheň zkrotiti neb as v 10ti minutách bylo všech 6 chalup v největším ohni.

Dne 3. dubna udála se sbírka pro vyjmenované pohořalé a vybralo se v obci zdejší 10 hek. obilí a 19 mandel slámy.

Nato přivezli z obce Stradouňské almužnu pro výš jmenované 5 hek. obilí a 16 mandel slámy. Dále přivezli almužnu z Městce a sice 85 litrů žita a 6 mandel slámy. Dále se vybrala almužna pro Frant. Rázka, kterému pohořel dobytek.

Přeložení posvícení

Dne 4. srpna 1889 usnesl se výbor obecní, aby dosavadní posvícení, jež se odbývalo vždy tu neděli po svatém Františku serafinském na počátku měsíce října, bylo přeloženo na příhodnější dobu, kdy není tolik práce polní.

A tu bylo ustanoveno, aby se odbývalo vždy v neděli na jméno panny Marie as v polou měsíce září a aby počátek učiněn byl již tímto rokem což bylo provedeno.

Nový zvonek

V měsíci prosinci 1889 praskl dosavadní zvonek, a proto obecní výbor usnesl se, aby se pořídil zvonek nový o něco větší. K tomu cíli povolil v rozpočtu 50 zl a zavedena sbírka dobrovolná, která vynesla částku 24 zl 35 kr.

Svěcení zvonku vykonal důst. pan farář Svatoš z Vraclavi. Při té příležitosti byla opravena a posvěcena soška sv. Floriána.

Oheň ve Vinarech

Dne 12. února 1899 o 10. hodině večer vyšel oheň ze stavby čís. 53, patřivší toho času Františku Duličkovi, který se před dvěma roky do obce naší přikoupil. Oheň při panujícím jihovýchodním větru rozšířil se rychlostí na stavení čís. 54 Josefa Mikelky, jemuž shořela stodola a chlév s kulnou, obytné stavení zůstalo uchráněné, a stavení čís. 55 Josefa Vodvárky, které shořel vrch celý. Všichni byli pojištěny, čís. 53 a 55 jen nepatrně, stavení čís. 54 pojištěno bylo hojně.

Povaha roku 1900

Rok tento byl pro polní hospodářství velice nepříznivý, v podzim roku 1899 zaplaveno bylo okolí naše velikou spoustou polních myší tak zvaných hrabošů, kteří veškeré zimní osení a jetele sežrali a kořeny v zemi zhlodali tak, že plodiny zůstaly velice řídké a musely většinou býti zaorané, k čemuž přispěla hlavně ještě ta okolnost, že zima byla velice mírná, půda ani nezmrzla, tak že již ku konci února a počátkem března prováděna byla setba jarních obilí a řepy cukrovky.

Na počátku druhé polovice března počalo silně pršet, čímž půda se rozmočila, z pršení počalo sněžití a napadlo sněhu na ¼ metru. Pak přišly silné mrazy, následkem čehož obilí se vypařilo jmenovitě žita vzaly za své.

Jaro pak další bylo dosti příznivé, ale pro vzrůst rostlin nijak neučinoval, veškeré plodiny zůstali krátké a řídké, sklizeň na mandele nebyla ani poloviční. Řepa zpočátku byla velmi krásná, avšak počátkem srpna přestalo pršet a nastalo takové sucho a parno, že plodiny polní, tj. řepy a otavy nemohly růsti a zůstali velice malé, řepy a otavy luční též na místech sušších úplně zahořeli, ze všech plodin polních zůstaly jen zemáky, jichž se hojně urodilo.

Zemětřesení ve Vinarech

V měsíci lednu 1901 po stálém mírném počasí předcházejícím přihnala se po polednách prudká vichřice provázená sněžením velikým, přičemž silně hřmělo a blesk uhodil do věže kostela ve Vys. Mýtě. Za několik dnů po tom dne 10. ledna o 3 ½ hodině v noci pocíteno bylo dvakrát za sebou otřesy země provázené podzemním duněním podobné silné vzdálené bouři, na to následovaly silné mrazy.

Po stopách pověstí na Vysokomýtsku

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě ve svých depozitářích uchovává několik desítek tisíc předmětů různého materiálu i složení, takřka ze všech odvětví lidské činnosti. Na počátku 20. století do archivního fondu přibyl také zajímavý rukopis. Jeho název je obsáhlý, na druhou stranu ale mnohé napoví: „Za svitu loučí. Zkazky z Vysokomýtska z dob šerých, dávných. Pověsti, pohádky, pověry, romantické události a dávné zvyky, které za pomoci učitelstva a žactva na Vysokomýtsku a Marie Vejdové zachytil Ant. Hlinecký.“

Antonín Hlinecký se narodil ve Skutči v roce 1858 a zemřel v Potštejně v roce 1938. Nadcházející rok „osudových osmiček pro český národ“ tedy znamená i připomínku kulatého výročí narození i úmrtí tohoto velmi zajímavého člověka. Kým byl? V první řadě pedagogem, školním inspektorem, pak také vlastencem a regionálním historikem a hlavně spisovatelem. Z jeho pera vzešlo několik desítek článků a drobnějších prací otištěných v regionálních periodících. Dominantním ale byl jeho zájem o regionální historii, především pak o pověsti. V mnoha knihovnách lze dodnes vystopovat jeho sbírku pověstí ze Skutečska (Z dob šerých, dávných. Pověsti a pohádky, obrázky, staré zvyky a pověry ze Skutče, okresu skutečského a okolních. Skuteč, Spolek

Komenský, 1909) a z okolí jeho posledního působiště – Potštejna (Za onoho času. Lidové povídky různých věků z východních Čech (I. díl). Doly - Potštejn 1931).

Jak vyplývá z dochované korespondence, připravoval autor ve spolupráci s pracovníky muzea ve Vysokém Mýtě vydání pověstí z této oblasti (jako „meziprostoru“ mezi Potštejnskem a Skutečskem), ale nikdy k tomu nedošlo. Rukopis byl znovu objeven v roce 2017, došlo k digitalizaci (fotodokumentaci) díla a jeho přepisu. Vybrané pověsti budou postupně vycházet ve Vysokomýtském zpravodaji po celý rok 2018, stále ale zbývá mnoho dalších z lokalit více či méně vzdálených, jmenujme například – Luže, Vraclav, Choceň, Peliny, Knířov, Hrušová, Brandýs, Stradouň a samozřejmě Vinary.

A právě ke čtení všech zbývajících pověstí Vás srdečně zveme. Přijďte do útulného prostředí Obecního úřadu ve Vinarech, zaposlouchat se do půvabného vyprávění z dob šerých a dávných, možná i za svitu loučí. První setkání se uskuteční

v sobotu 27. ledna v 16 hodin,

čte Soňa Krátká z Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě (přepisem dílka trávila celou dlouhou zimu roku 2017).

Jste srdečně zváni.

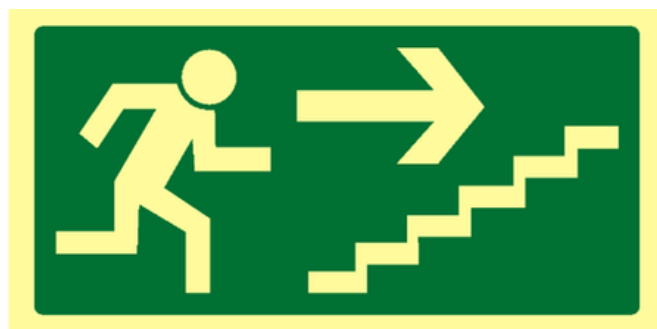
Preventivně výchovná činnost na úseku požární ochrany

Co byste měli vědět o únikových východech

Při požáru je nezbytné rychle opustit hořící objekt. K tomuto účelu slouží únikové cesty a východy.

Úniková cesta je komunikace, která umožňuje bezpečnou evakuaci osob ze stavby nebo z její části ohrožené požárem na volné prostranství, kde nemohou být ohroženi.

Projektant stavby musí zvolit správný typ únikových cest (nechráněné, částečně chráněné nebo chráněné), jejich počet, posoudit kapacitu, rozměry (počátek a konec únikové cesty, šířku), zajistit odpovídající způsob odvětrání, vybavení a provedení všech konstrukčních částí únikových cest. Celý systém únikových cest vyžaduje také řádné označení.

Za únikovou cestu lze považovat také rampy, eskalátory a evakuační výtahy.

Za únikové cesty se zpravidla nepovažují náhradní únikové možnosti (okna, skluzné tyče, lávky nebo žlaby).

Základní druhy únikových cest

Podle stupně ochrany, kterou únikové cesty poskytují unikajícím osobám, rozlišují se únikové cesty nechráněné a chráněné.

Nechráněná úniková cesta je trvale volný komunikační prostor směřující k východu na volné prostranství nebo do chráněné únikové cesty. Nechráněné únikové cesty nemusí být od ostatních prostor v objektu odděleny stavebními konstrukcemi.

Chráněná úniková cesta je trvale volný komunikační prostor vedoucí k východu na volné prostranství a tvořící samostatný požární úsek, chráněný proti požáru požárně dělicími konstrukcemi.

Jak má vypadat úniková cesta

Na únikové cestě musí být zřetelně označeny únikové východy, evakuační výtahy a směry úniku osob, (toto označení nemusí být provedeno v objektech s východy do volného prostoru, které jsou zřetelně viditelné a dostupné z každého místa). Bezpečnostní značení se umísťuje především tam, kde se mění směr úniku, kde dochází ke křížení komunikací, a při jakékoli změně výškové úrovně. Při umísťování bezpečnostních značek a tabulek platí zásada „viditelnosti od značky ke značce“. Používány jsou obvykle fotoluminiscenční tabulky (svítící i bez zdroje elektřiny díky absorpci světla) nebo podsvícené

tabulky, které jsou často kombinovány s nouzovým únikovým osvětlením.

Nejmenší šířka nechráněné únikové cesty je 550 mm a nejmenší šířka chráněné a částečně chráněné únikové cesty je 825 mm se šířkou dveří alespoň 800 mm.

Dveře na únikových cestách musí splňovat následující zásady:

- umožňovat snadný a rychlý průchod, svým zajištěním nesmí bránit evakuaci osob ani zásahu požární jednotek; tyto dveře musí mít zajištěný trvale volný průchod nebo musí být v případě požáru samočinně odblokovány a otvíratelné bez dalších opatření;
- dveře se musí otevírat ve směru úniku osob, a nesmí mít prahy, s výjimkou dveří z místností, u kterých úniková cesta začíná, a východových dveří, kterými neprochází více než 200 osob;
- podlaha na obou stranách dveří musí být ve stejné výškové úrovni do vzdálenosti otevřeného dveřního křídla, s výjimkou dveří na volné prostranství, plochou střechu, terasu či balkon;
- dveře otvíravé do prostoru schodiště se musí otevírat jen na podestu (nikoliv do schodišťového ramene), otevřené dveře nesmí zužovat požadovaný počet únikových pruhů.

zdroj: www.hzscr.cz, www.tzb-info.cz, www.pozary.cz

Nejčastější otravy u dětí: léky, chemikálie a rostliny

Ze všech registrovaných otrav v Česku jich celá polovina připadá na děti. Nejčastěji se jedná o batolata, která jsou neuvěřitelně akční, pohyblivá a touží svět kolem sebe poznat všemi smysly. Všechno ochutnávat je pro ně přirozené. Některé věci je ovšem potřeba před nimi uklízet do výšky, pod zámek a stejně pro jistotu přidat hlídacího psa.

Víte, že...

- K 70 – 90 % otrav dochází doma?
- Nejnebezpečnějším místem je kuchyň? Tam dochází ke ¾ dětských otrav.
- Nejčastěji se děti otráví léky, chemickými látkami (čisticími prostředky) a rostlinami

Léky

Otravou léky jsou nejvíc ohroženy děti ve věku 1 – 5 let. Mimo obyčejné zvědavosti za otravou léky stojí tzv. léčebné omyly nebo přesvědčení, že dítě jí vlastně bonbóny.

Léčebné omyly: Často neúmyslné předávkování lékem, kdy si rodiče nejsou jistí dávkou a podají příliš vysokou nebo jednu dávku podá víc dospělých. Stává se to třeba v noci, nebo když se dospělí u nemocného dítěte střídají. „Nezřídka se také stává, že dospělí léky zamění nebo podají např. místo sirupu éterický olej,“ uvádí Kateřina Mrázová z Toxikologického informačního střediska. Na první pohled se to zdá neuvěřitelné, ale vzpomeňme si na to, kolikrát jsme byli nuceni uprostřed noci v polospánku lovit sirup proti horečce nebo antibiotika předepsaná po osmi hodinách. Mezi léčebné omyly patří i podání nevhodného léku - např. určeného jen pro dospělé.

Léky = bonbóny: "O lécích by dospělí v žádném případě neměli mluvit jako o pamlskách. A to ani o vitamínech nebo přípravcích na podporu imunity. Když děti někde "bonbónky" najdou, sní je všechny," upozorňuje Mrázová.

Chemické látky v domácnosti, zejména čisticí prostředky

Počet těchto otrav u dětí stále stoupá. Jedním z důvodů je **obrovské množství chemikálií na trhu, často ve velmi atraktivních obalech**. Není výjimkou, že obaly **napodobují obal nápoje**, někdy vypadají podobně jako dětská pitíčka. Dalším důvodem je stále oblíbené **stáčení čisticích prostředků do neoriginálních obalů, často PET lahví od minerálek**. Tam navíc případné řešení otravy komplikuje, že se nedá zjistit přesné složení přípravku.

Mezi nejčastěji "ochutnané" chemikálie v domácnosti patří:

- avivážní prostředky
- leštěnky na nábytek a další přípravky obsahující benzín, petrolej nebo minerální oleje
- odstraňovače skvrn na textil
- čističe odpadů
- přípravky na čištění sanitární techniky
- kosmetika
- chemické látky v dílně, garáži nebo na zahradě – např. Fridex je velmi toxický, ale kvůli nasládlé chuti může dítě vypít i velké množství této látky, což může vést i ke smrtelné otravě.

Vždy je třeba **znát přesný název přípravku**, podle kterého lze zjistit složení. Čisticí i další chemické

prostředky, byť se používají za stejným účelem, mají odlišné složení a některé chemikálie mohou sliznice "jen" dráždit, jiné poleptat. A na tom závisí rozhodnutí o správné léčbě.

Je dobré mít na paměti, že **k otravám často dochází na návštěvě**, kde je pro děti všechno nové, a tudíž vhodné k prozkoumávání a kde nejsou na stálou přítomnost dětí zvyklí, tzn., že chemikálie nemusí mít zamčeny nebo jsou léky běžně v dosahu na kredenci.

Rostliny

Otravy rostlinami mají **většinou příznivý průběh**, protože děti obvykle ochutnají jen malé množství.

Celoročně se objevují otravy pokojovými rostlinami, mezi nejčastěji pěstované nebezpečné rostliny patří dieffenbachie, pryšec trojhranný nebo Kristova koruna.

V zahradách se pak objevují např. tyto jedovaté rostliny: oleandr, durman obecný (panenská okurka), konvalinka vonná, lýkovec jedovatý, některé zimolezy...

Malé děti je třeba mít pod dozorem i ve volné přírodě, kde mohou např. zaměnit vraní oko za borůvku, v parcích jsou zase často k vidění např. tis červený nebo čilimník obecný.

Kde vám poradí, co dělat v případě otravy

NON STOP jsou Vám k dispozici lékaři na telefonních číslech **Toxikologického informačního střediska TIS 224 919 293** nebo **224 915 402**. Mějte čísla po ruce, uložte si je do mobilu. Při podezření na otravu neváhejte, zavolání vám může ušetřit zbytečnou cestu k lékaři, ale i zachránit zdraví nebo život.

Toxikologické informační středisko řeší ročně tisíce dotazů od laiků, lékařů i záchranářů. Téměř 60 % se týká dětí, většinou batolat.

Jak probíhá telefonát do Toxikologického informačního střediska TIS

Volejte 224 919 293 nebo 224 915 402. Při telefonátu zachovejte klid. Lékař TIS se vás bude ptát:

1. **Komu se nehoda stala:** dítě, dospělý (pokud možno udat celé jméno, rodné číslo a zdravotní pojišťovnu).
2. **Jaký je věk postiženého, jeho hmotnost** (alespoň odhadem), trpí-li **nějakou akutní nebo chronickou nemocí**.
3. **Jaká látka je příčinou otravy?** Lék, rostlina, chemikálie, komerční přípravek atd.? U léků udat, zda se jedná o lék, který postižený užívá nebo o cizí lék. U komerčních přípravků je potřeba získat co nejvíce informací z etikety, nebo alespoň vědět, k čemu se látka používá.
4. **Jak velké množství látky působí?** Množství, které např. v láhvi ubylo, co nejvíce upřesnit.
5. **Kdy se nehoda stala?**
6. **Jakým způsobem se stala?** Požití látky, polítl se, vdechnutí, kousnutí apod.
7. **V jakém stavu je postižený?** Má nějaké zdravotní potíže?
8. **Jaká opatření byla doposud provedena?**
9. **Kdo a odkud volá:** jméno, město, telefonní číslo (důležité pro zpětnou vazbu v případě potřeby).

Provoz toxikologického informačního střediska

Toxikologické informační středisko (TIS) vzniklo v roce 1962 při Klinice pracovního lékařství Všeobecné fakultní nemocnice a 1. LF UK v Praze. Mgr. Karolína Mrázová z TIS objasňuje účel střediska: "Naším úkolem je poskytovat rady v nepřetržitém provozu – laikům i odborníkům, spolupracujeme i s veterináři. Cílem naší práce je příznivě ovlivnit průběh nehod, snížit závažnost otrav a působit na veřejnost."

První pomoc při podezření na otravu

1. Hlavně **nepropadat panice**.
2. **Vypláchnout dítěti (postiženému) ústa**.
3. Nejdůležitější je zjistit, **co a kolik toho vlastně dítě snědlo nebo vypilo a**
4. **zajistit vzorek** jedovaté látky, rostliny, houby, původní obal s etiketou...
5. **Kontaktovat odborníka** – lékaře nebo Toxikologické informační středisko (TIS) – tel.: 224919293 nebo 224915402 - NONSTOP
6. Ve většině případů, pokud nelze radu získat neprodleně, zmírníte následky otravy **podáním několika tablet aktivního (živočišného) uhlí**.

SDH Vinary

Na konec roku 2017 již tradičně připravilo vedení SDH ve spolupráci a za finanční podpory OÚ ve Vinarech několik akcí pro děti.

První z nich – lampionový průvod byl naplánován na 27.října. Ve tři hodiny byl sraz u pergoly, kde pořadatelé rozdali dýně na strašidla, které darovali někteří obyvatelé Vinar. Po vysilující práci se dětem podařilo vytvořit krásná dýňová strašidla.

Úderem 18. hodiny se všichni účastníci seřadili do lampionového průvodu a vyrazili na již tradiční procházku po setmělé a vyzdobené vesnici, končící vždy na hřišti ohňostrojem a prskáním prskavek.

Letošní akce i přes nepřízeň počasí určitě patří mezi zdařilé akce roku 2017.

Druhou akcí byla Mikulášská diskotéka konaná 2. 12. od 16 hodin v KD Vinary.

Účast byla stejná jako v jiné roky cca 40 dětí. U vchodu dostávaly děti dárkový poukaz a rodiče mohli nahlédnout nebo upravit zápis v knize hříchů každého dítěte. Po společné fotce se účastníci vrhli do víru zábavy a soutěží. V průběhu celého odpoledne si

Anděl zval každé dítě k váze hříchů, kde pod dozorem čertů a Mikuláše bylo zváženo, a když vše proběhlo správně, byl mu Mikulášem předán dárek.

Po poslední soutěži Mikulášské diskotéky, což byla novinová válka, se všichni rozešli spokojeně domů.

Na závěr chci poděkovat pořadatelům z řad SDH Vinary za čas a úsilí, které ve svém volnu věnují akcím, protože bez nich by to nešlo. Dále také patří poděkování obecnímu úřadu za finanční podporu dětských aktivit.

Jarda Trunec

ČINNOST MLADÝCH HASIČŮ

V říjnu naše děti vyjely na poslední závody v požárním útoku do Hrochova Týnce. Reprezentovalo nás jedno družstvo starších a dvě družstva mladších dětí. Starší obsadily 6. místo z 8 s časem 28:52s., mladší A 9. místo z 15 s časem 27:12s a mladší B 14. místo z 15 s časem 39:24 s.

Velmi důležitým podzimním závodem byl závod požární všestrannosti (podzimní kolo hry Plamen), kde děti tvořily pětičlenné hlídky a plnily úkoly na stanovištích (střelba ze vzduchovky, zdravotěda, překonání vodorovné překážky v podobě lana, vázání uzlů, topografie, určování požárních prostředků a znalost hasících přístrojů). Letos se závod konal v neděli 15.10. v Bojanově. V našich barvách startovaly dvě hlídky za starší a dvě hlídky za mladší děti. Hlídka mladší B (Stanislav Trunec, Sebastian Lang, Kryštof Tesař, Vojta Mašek, Ondřej Kulhavý) skončila na 26. místě z 42, mladší A (Barbora Tesařová, Adéla Šrůtová, Kristýna Horáčková, Klára Fuksová, Filip Buben) na 10. místě z 42.

Hlídka starší B (Jakub Lustig, Patrik Buben, Martina Kuchtová, Radek Trunec, Michal Říha) se umístila na 34. místě z 45 a starší A (Aneta Říhová, Monika Truncová, Lenka Fuksová, Lucie Lupoměská, Jiří Barák) na úžasném 5. místě z 45 hlídek. Moc všem dětem gratulujeme a přejeme, aby takové krásné umístění na jaře obhájily, to nás čeká jarní kolo hry Plamen.

Naše barvy v Bojanově hájily i naše dorostenky, jejichž hlídka (Lenka Karlišová, Lenka Dolanská, Tereza Baráková, Aneta Říhová, Martina Doudová) si vyběhala 2. místo ze 4. Za mladší dorostenky-jednotlivce běžela Lucie Lupoměská – 1. místo.

LIGOVÉ VÝSLEDKY za rok 2017

Liga v požárním útoku	
mladší	8. z 19
starší	6. z 14

Liga v běhu na 60 m		
Mladší dívky	Kristýna Horáčková	8. z 42
	Barbora Tesařová	14. z 42
Mladší chlapci	Michal Říha	7. z 43
	Radek Trunec	20. a 43
Starší dívky	Aneta Říhová	4. z 44
	Lucie Lupoměská	14. z 44
	Barbora Staňková	18. z 44
	Tereza Baráková	20. z 44
	Martina Kuchtová	22. z 44
	Lenka Fuksová	32. z 44
Starší chlapci	Patrik Buben	23. z 40

Liga v běhu na 100 m		
dorostenky	Lenka Dolanská	5. z 24
	Tereza Baráková	14. z 24
	Aneta Říhová	15. z 24
	Barbora Staňková	22. z 24
dorostenci	Martin Novák	2. ze 7

A to je ze závodů roku 2017 vše. Velmi děkujeme všem, kteří s dětmi pracují a věnují jim nejen svůj volný čas. Poděkování patří jak vedoucím a instruktorům, tak i hasičům a rodičům, jež pomáhají v rámci svých možností našim mladým hasičům. Mnohdy i zdánlivá maličkost může hodně pomoci! DÍKY! A dětem přejme do dalšího roku hodně elánu a sil k závodění a co nejvíce radosti, prožité na společných hasičských akcích.

Radka Peterková

Volba prezidenta ČR

Volba prezidenta České republiky proběhne

v pátek 12. ledna 2018 od 14.00 do 22.00

a v sobotu 13. ledna 2018 od 8.00 do 14.00.

Pro voliče v našem okrsku – Vinary – se volby uskuteční v obřadní místnosti na Obecním úřadě Vinary.

Případné druhé kolo se uskuteční na stejném místě o dva týdny později, tedy

v pátek 26. ledna od 14.00 do 22.00

a v sobotu 27. ledna od 8.00 do 14.00.

Hlasovací lístky pro 1. kolo Vám budou doručeny do schránek do 9. ledna, můžete je samozřejmě obdržet také přímo ve volební místnosti. Pro případné 2. kolo obdržíte hlasovací lístky až ve volební místnosti.

AKCE V NADCHÁZEJÍCÍCH MĚSÍCÍCH

27. ledna 16.⁰⁰	Čtení pověstí (knihovna)
3. února 14.⁰⁰	Dětský karneval
3. února 20.⁰⁰	Hasičský ples
3. března	Zájezd na muzikál Muž se železnou maskou (vstupenky vyprodány)

Svoz komunálního odpadu z popelnic:

10. a 24. ledna
7. a 21. února
7. a 21. března

Vydává Obec Vinary, Vinary 67, 538 63 Chroustovice, IČ: 00271144, nákladem 85 výtisků.
 Registrováno u MK ČR pod ev. č. MK ČR E 20731. Příští číslo vyjde na jaře 2018, uzávěrka 20. 3. 2018.